

Ske I din vilje

SL berättar för spelarna:

Lördagen den 31/3 1900 vid halv tolv tiden på dagen ber fadern Frans Oskar Bergstrand sina åtta barn att komma med in i husets stora rum och sätta sig på sängen.

Han ger dem sedan var och en sked med bröstsäft.

Yngsta dottern Lydia, enbart ett halvår gammal, får han mata med vätskan.

Därefter dricker han själv ett glas lägger sig på sängen och dör. Bröstsäften är cyankalium, blåsyra.

Hustrun och barnens mor Lydia har dött i barnsäng. Fadern Frans Oskar står ensam utan pengar nog att klara av att föda sina barn.

Han har stulit pengar ur Sparbanksföreningens kassa och stölden skulle under dagens bankstämma avslöjas. Pengarna han stulit, 4000 kronor, använde han för att klara sin familjs försörjning.

För att undkomma skammen väljer Frans Oskar att ta livet av sig själv och sina barn. Fyra av barnen sväljer lydigt giftet och dör tillsammans med fadern.

Det är om denna händelse och de fyra barnen som dog som detta scenario handlar om.

Scenariot är uppbyggt av sex scener.

Scen 1. LIVET

Scen 2. KÄRLEKEN

Scen 3. BARNEN

Scen 4. VALET

Scen 5. STÖLDEN

Scen 6. DÖDEN

Första scenen är morgonen förmiddagen den 31/3. Andra, tredje, fjärde och femte scenen är ögonblick ur Johan, Gotthild, Thors och Lydias liv senare under 1900-talet. De liv de aldrig fick.

I dessa fyra scener är Johan, Gotthild, Thor och Lydia samma spelare som i scen 1 och 6. Vart och ett av de överlevande barnen dyker också upp i dessa fyra scener som biroller.

Sista scenen, scen 6. Vi är tillbaka i huset i Hörja. Pappan och barnen går in i sovrummet. Där får de alla giftet och i spelarnas karaktärsblad står det också huruvida de dricker det eller ej. Denna instruktion är inte möjlig att ändra på.

Kort och intensivt spel rekommenderas. Spela ut alla känslor, åsikter, relationer och njut. När SL anser att scenen är färdigspelad bryts scenen. Ca 25 minuter per scen. Första scenen BARNEN kan med fördel vara något kortare.

SL är enbart med i scen ett och scen sex som en pappafigur. I scen ett läser han en bön för barnen. I scen sex ger han alla barnen ett glas med dricka utom yngsta dottern som han matar. Därefter är inte pappan spelbar.

Info till SL:

Du kommer förbereda scenen med bord och stolar under tiden spelarna läser sina roller.

I introtexten före varje scen läses det upp vilka roller som befinner sig var och på så sätt att hen får instruktioner om vem som befinner sig i scenen vid start och vilka som kommer att anlända under scenen.

Spel avslutas genom att spelare lämnar scenrummet, eller att SL avslutar scenen tex med orden "Och där lämnar vi Huset i Hörja. Tack."

Kort och intensivt spel rekommenderas. Spela ut alla känslor, åsikter, relationer och njut. När SL anser att scenen är färdigspelad bryts scenen. Ca 25 minuter per scen. Första scenen BARNEN kan med fördel vara något kortare.

SL är enbart med i scen ett och scen sex som en pappafigur. I scen ett läser han en bön för barnen. I scen sex ger han alla barnen ett glas med dricka utom yngsta dottern som han matar. Därefter är inte pappan spelbar.

Under speltest har ibland inga lösningar på konflikter nåtts inom ramen för scenernas utsatta tid. Låt detta vara. Det är inte viktigt.

Då i rollformulären är händelser ur deras liv från förr. Det kan ha varit igår eller för flera år sedan.

Namnappar inför varje scen bör skrivas för att underlätta för spelarna.

Scenerna 2-5 har alla en anknytning till grundhistorien om familjen Bargstrand. Om detta går att läsa under respektive scen.

Sätt gärna upp Ske i din vilje. Frågor och åsikter tas gärna emot via fb.

/Caroline Sjövall

Scen 1. LIVET

SL berättar för spelarna: Det är morgonen den 31 mars år 1900. Alla barnen och pappan Frans Oskar befinner sig i matrummet i den lilla lärarbostaden i byn Hörja. Matrummet består av en köks del med spis, ett bord, kökssoffa och stolar. Det ligger en matta på golvet. På den sitter alla barnen medan fadern Frans Oskar läser morgonbönen.

.....

SL information: SL är faderns röst som läser psalmen för barnen. Han är sedan osynligt närvarande i rummet. Fokus ligger på barnens relationer och fadern är inte motspelbar.

Alla barn sitter i ring på golvet vid scenens början. Fadern/SL läser morgonbönen. När den är slut får barnen äta frukost dvs scenen börjar. Fadern "försvinner" då.

Scenen bryts efter 15 minuter.

.....

Jag tackar dig, Gud, min Fader i himmelen,
genom Jesus Kristus, din käre Son, för att du i
natt har skyddat mig från allt ont och farligt.

Jag ber dig att du förlåter mig mina synder och
idag bevarar mig från synd och allt ont.

Låt mig leva efter din vilja.

Jag överlämnar mig med kropp och själ i dina
händer.

Låt din helige ängel vara med mig, så att
den onde fienden inte får makt över mig.

Scen 1. Livet

Roll 1.

Signe Bergstrand, 13 år. År 1900.

Då: Mor levde och hon luktade så gott. Som varm havregröt. Vi två pratade mycket. Jag var hennes stora flicka och hon älskade mig så mycket sa hon alltid.

Nu: Min gröt blir inte lika bra. Jag försöker verkligen. Det är som att om jag lyckas med den så blir allting bra igen. Men jag kan inte.

Känsla: Syskonkärlek

Mål med scenen: Ge mina syskon mat.

Scen 1. Livet

Roll 2.

Johan Bergstrand, 12 år. År 1900.

Då: Pappa och jag sitter vid bordet och han lär mig om bokstäverna. Jag ser plötsligt en kväll mönstret. Jag kan sätta ihop dom och de blir plötsligt ord, och meningar. Det blir en hel berättelse om allt möjligt. Pappa tog in böcker från skolsalen och jag kunde läsa innan jag började i hans klass.

Nu: Jag har bara tre böcker kvar att läsa i skolans lilla bibliotek! Den jag läser nu är jättespännande och intressant. Jag vill inte börja arbeta men far säger att det är dags efter sommaren. Jag vill gå i skolan mer.

Känsla: Ansvar

Mål med scenen: Ordna så att det finns tid för läsning.

Scen 1. Livet

Roll 3.

Bertha Bergstrand, 8 år. År 1900.

Då: Pappa var glad och hade en fin mustasch. Mamma hade en jättefin klänning som var blå och hennes hår såg ut precis som mitt. Hon hade en bebis i magen och den skulle komma ut mitt i natten trodde pappa. Det gjorde den också och pappa kom hem med bebisen. Bara de två.

Nu: Pappa har skägg i hela ansiktet och är bara tyst. Jag vill att allting ska vara som innan.

Känsla: Tankfull

Mål med scenen: Vägra ta hand om lilla Lydia.

Scen 1. Livet

Roll 4.

Gotthild Bergstrand, 6 år. År 1900.

Då: Mamma och pappa tittade på när jag visade dom att jag kunde göra konster ute på vägen. De skrattade och mamma var tjock om magen. Det låg en ny bebis därinne. Mamma och pappa sa att jag var en flicka som kunde jobba på cirkus. Det ville jag inte. Jag ville bli sjöman. Då skrattade dom ännu mer.

Nu: Jag kan räkna, jag är duktig på det för min storebror Johan har lärt mig det. Jag kan räkna till 50.

Känsla: Syskonkärlek Kunskapstörstande.

Mål med scenen: Fråga mina storasyskon många frågor om hur allting är och varför.

Scen 1. Livet

Roll 5.

Thor Bergstrand, 5 år. År 1900.

Då: Mor levde och hon luktade så gott, som varm havregröt. Jag och mor sov bredvid varandra nästan varje natt. Jag drömde ofta oroligt. Men hon klappade på mitt huvud och sa att jag skulle sova. Då gjorde jag det.

Nu: Jag gråter varje natt. Jag saknar min mor så mycket. Hon är en ängel nu. Far tycker jag inte så mycket om.

Känsla Syskonkärlek Ensamhet,

Mål med scenen. Få vara någon nära.

Scen 1. Livet

Roll 6.

Svea Bergstrand, 4 år. År 1900.

Då: Satte mig under bordet och hittade en jättebra plats för Grisen och Skalis att vara på. De sov där. I morgon ska deras mamma komma hem igen. Hon är död men hon kommer i morgon.

Nu: Har dockan Ulla-Stina. Hon ska vara mamman nu. Greta kan få vara med om hon gör som jag säger

Känsla: Fantasifull, lekfull

Mål med scenen: Få leka med mina saker.

Scen 1. Livet

Roll 7.

Greta Bergstrand, 3 år. År 1900.

Då: Svea och jag lekte och hade roligt men plötsligt bara gick hon och tog med sig Ulla-Stina Docka. Jag skrek på henne och sa att det inte var rättvist för hon var min för idag skulle jag ha henne!

Nu: Svea är den dummaste jag vet.

Känsla: Ledsen och arg.

Mål med scenen: Få leka med någon.

Scen 1. Livet

Roll 8.

Lydia Bergstrand, 6 månader. År 1900.

Då: Den mjuka famnen. Två stora glada ögon och en mun som ler och pratar med mig.

Nu: Jag känner ingen lukt av min trygghet.

Känsla: Ensam, rädd

Mål med scenen: Få någons uppmärksamhet, tröst, känna kärlek.

Scen 2. KÄRLEKEN

SL berättar för spelarna: Året är 1926 vi befinner oss på Dalby Gästgivargård. Det är en matsal med stolar och bord, många gäster, rökigt och aningen stimmigt. Serveringspersonal springer fram och tillbaka med tallrikar och dricka. Johan är 38 år gammal. Hans gård går bra och jorden är bördig. Johan ska ikväll be Astrids far om hennes hand. Värdinnan Charlotta och servitören Per-Olof är på plats när Johan Bergstrand och hans syster Greta anländer. De andra paren kommer in under spelets gång.

.....

SL information: Charlotta ägarinnan och servitören Per-Olof är på plats när scenen börjar. Johan och hans syster Greta ska vid scenens början bli visade till ett bord för fyra. Strax efteråt kommer Astrid och hennes far in.

Därefter får Nils och Elin anlända in på restaurangen när det blir lämpligt. Detta par är hämtade ur Skånskamord-fallet Esarparen och är karaktärer tagna ur verklighetens samtid.

Anknytning till grundstoryn: Servitören den unge Per-Olof lyder blint sin fars vilja precis som barnen i Hörja.

Scenen bryts efter ca 25 minuter.

.....

Scen 2. Kärleken

Roll 1.

Värdshusägare Charlotta, 34 år. År 1926.

Då: Dalbyborna kom över med en skrivelse om hur de inte ansåg mig som lämplig att ta över gästgivargården efter mina föräldrar. Jag var kvinna, jag var för ung, jag hade ingen erfarenhet. Deras ilska ökade när jag vägrade kuva mig för deras vilja. Fönsterrutor krossades om natten. Damunderkläder kastades upp i eken utanför ingången. Jag fick först erbjudanden, sen råd och direkta hot om att jag borde sälja den till Jöns Timbro. Jag vägrade

Nu: Jag måste varje dag visa att jag bestämmer. Jag får inte låta Dalbyborna driva mig från mitt arv och mitt arbete som jag älskar.

Känsla: Kontrollerande.

Mål med scenen: Se till att kvällen flyter perfekt. Gästerna måste bli nöjda. Ha ett vakande öga på den nye servitören.

Scen 2. Kärleken

Roll 2.

Johan Bergstrand, 38 år. År 1926.

Då: Kampen om det drägliga livet har varit tuff. Jag har arbetat varenda dag sedan jag var 10 år gammal. Gud och min gård har bra jord som fött mig och mina djur. Gården har gett mig en bra ekonomi. Jag har så jag klarar mig och kan investera i gården nästan varje höst.

Nu: Jag och Astrid fäste oss vid varandra förra våren. Vi har visst dansat någon dans på Kulabacken men det klack liksom aldrig till. Men sen började hon ta sig vägen förbi mitt och hennes besök blev längre och tätare. Det var som att hon bestämt sig för att vi skulle bli ett par. Min syster Greta Bergstrand hamnade i olycka för en tid sedan. Hon födde ett barn och stod utan arbete och bostad. Nu bor hon hos mig.

Känsla: Kärlek

Mål med scenen: Få Astrids far att godkänna äktenskapet.

Scen 2. Kärleken

Roll 3.

Restaurangbesökare Nils Andersson, 51 år. År 1926.

Då: Hon skrek åt mig och slängde en glasflaska efter mig. Den splittrades mot väggen bakom mitt huvud och jag fick ett skärsår i pannan. Hon är livsfarlig när hon blir arg den kvinnan, min hustru Lena. Jag hade inte råd att driva min kvarn utan gifte mig med henne för hennes pengars skull. Och det har jag väl fått igen genom åren. Den fula maran.

Nu: En natts övernattnings på gästgivargård med min fagra unga Elin ger mig lust till livet igen.

Känsla: Jag älskar hennes ungdomlighet

Mål med scenen: Älska med min lilla Elin igen. Fritt utan krav.

Scen 2. Kärleken

Roll 4.

Restaurangbesökare Elin Larsson, 16 år. År 1926.

Då: Han sa att det nog skulle dröja någon månad innan vi sågs igen. Han hade mycket att se till hemma i kvarnen med pappersarbete och möten med kommunen. Jag fick genast en klump i magen av saknad. Jag ljög för mor och far och sa att jag ätit något olämpligt.

Nu: Plötsligt knackade han på vår dörr. Han hade ett bandage om pannan. Han sa att han behövde min hjälp med att föra anteckningar under ett möte i Dalby och frågade mina föräldrar om jag kunde vara borta över natten. De sa som vanligt ja och jag packade med bultande hjärta en väska med de saker jag behöver för en natt med Nils.

Känsla: Åtrådd.

Mål med scenen: Få den vackra halskedjan i guld som vi tittade på innan idag. Få Nils att fria.

Scen 2. Kärleken

Roll 5.

Serveringspersonal. Per-Olof Timbro, 15 år. År 1926.

Då: Far stod framför mig inne i köket. Han gav mig en skvätt starkt och sa åt mig att dricka. Jag gjorde som han sa. Han började prata högt och aggressivt om vårt samhälle och vår by. Om hur det moderna inte var lämpligt och hur förkastligt det var att den anrika gästgivargården nu ägdes och styrdes av Charlotta. Far hade erbjudit sig att köpa den av henne berättade han. Men hon hade sagt nej. Han fyllde på mitt glas och sa åt mig att dricka igen. Jag lät det ske. Jag drack. Han krävde att jag skulle ta anställning hos fröken Charlotta. Förstöra verksamheten inifrån.

Nu: Charlotta är fantastiskt. Jag älskade henne från första stund. Hon är inte rädd. Inte som jag. Jag är rädd för allt. Hon är som en orkan, full av styrka och kraft.

Känsla: Rädsla

Mål med scenen: Gå min fars vilja till mötes.

Gör servitören något med den mat gästerna serveras, viskas detta med fördel i gästernas öron under spelet. "Din mat smakar tvål."

Scen 2. Kärleken

Roll 6.

Astrid, 27 år. År 1926.

Då: De andra kvinnorna skrattade åt mig och sa att jag skulle sluta som min fars hustru. Att jag aldrig skulle få någon man. Jag såg hur par efter par gifte sig runt omkring mig. Jag fick nästan bråttom. Jag och Johan hade dansat några danser på Kulabacken och han var ännu ensam. Jag började göra mig ärenden till hans gård. En vänskap växte fram och kanske också något som kan kallas åtrå.

Nu: Han är inte så fager att se på men han finns där för mig och jag blir ändå varm i hjärtat av honom.

Känsla: Framtidshopp

Mål med scenen: Få far att godkänna Johan och låta honom bli min make.

Scen 2. Kärleken

Roll 7.

Syster Greta Bergstrand, 29 år. År 1926.

Då: Jag älskade Jöns så det gjorde ont i mig, han var det vackraste jag sett. Min kropp skälvde i hans närhet och vi lovade varandra att aldrig skiljas åt. Han gjorde mig med barn och sedan såg jag honom aldrig mer.

Nu: Jag bor hos min bror Johan. Det är som att jag gömmer mig hos honom. Jag har ingenstans att gå. Utan Johans omsorg över mig är jag och mitt barn förlorade. Jag är lycklig över att Johan fäst sig vid en bra kvinna som Astrid.

Känsla: Oro.

Mål med scenen: Att Johan ska bli lycklig.

Scen 2. Kärleken

Roll 8.

Gustaf Alfred, Astrids far, 52 år. År 1926.

Då: Vi dansade som vilda den kvällen för så många år sedan. Jag tog tag om hennes midja och hon skrek av skratt när jag svängde runt henne varv efter varv på Kulabacken. Vi var det vackraste paret och vår kärlek var större än allt. Varje år som vi fick ha varandra gick vi upp till Kulabacken och tog oss en svängom på vår bröllopsdag. Utan musik men kärleken sjöng för oss.

Nu: Jag blir ensam om kvällarna nu då Astrid som förr tagit hand om mig och hemmet kommer sköta Johan istället. Det kommer att fattas en kvinna hos mig. Och jag är fortfarande man nog att göra en kvinna lycklig. Jag vill ha Greta. Hennes unge får hon lämna iväg.

Känsla: Målmedvetenhet

Mål med scenen: Få Johan att gå med på att Greta flyttar hem till mig nu när Astrid flyttar hem till Johan. Det blir ett härligt byte.

Scen 3. BARNEN

SL berättar för spelarna: Det är tidigt på morgonen den 24 december 1940. Malmö allmänna sjukhus barnabördavdelningen. Paren Löwenhjelm och Svensson befinner sig redan på avdelningen. Thor och Anna kommer in för att föda sitt första barn. Anna leds av Thors syster, barnmorskan Bertha, in på en förlossnings sal där de två andra havande kvinnorna ligger och Thor visas till väntrummet för de blivande papporna av det unga vårdbiträdet Pirja.

.....

SL information: Scenen är delad på två områden. Ute i rökrummet där männen väntar och inne på salen där kvinnorna ligger i värkar.

Anna och Violas förlossningar går bra. Ingrid dör i barnsäng

Thor och Anna kommer in i scenens början. De andra två paren, barnmorskan och vårdbiträdet är redan på plats.

Ingen doktor går att nå pga julfirande.

Anknytning till grundstoryn: Modern som dör i barnsäng och pappan som blir ensam kvar med nio barn.

Modern Ingrid ska ha fött barnet och avlidit innan scenen bryts.

.....

Scen 3. Barnen

Roll 1.

Blivande moder Viola Löwenhjelm, 31 år. År 1940.

Gift med Karl-Erik.

Då: Jag och Karl-Erik var ett lämpligt par och vi fick sommaren på oss att lära känna varandra. Det låter så gammeldags och det var det också. Men ändå fint på något vis. Karl-Erik är mycket klok och vi förde så bra samtal ihop. Han behövde hjälp med sitt måleri och jag hjälpte honom. Min kropp älskade att vara nära honom från första början. Detta var sann och djup kärlek.

Nu: Vårt tredje barn kommer nu. Vi är en komplett familj. Våra representationsmiddagar är nobla. Allt är vackert. Utom vår kärlek. Den är ful och falsk.

Känsla: Smärta i kroppen. Det är inte långt kvar nu. Jag känner att det är på väg.

Mål med scenen: Lyckligt föda fram ett friskt och fint barn.

Scen 3. Barnen

Roll 2.

Blivande fader Frans Svensson, 43 år. År 1940.

Gift med Ingrid.

Då: När jag stod där på regementet, det var svidande kallt och vårt befäl ropade upp namn efter namn som skulle skickas iväg för att mobilisera uppe vid Finska gränsen då visste jag att jag tack vare mina små inte skulle behöva lämna Malmö. Jag fick mycket riktigt stanna här hos mina kära.

Nu: Efter den åttonde förlossningen som också visade sig bli en pojke önskar jag mig nu en flicka. Lille Ivar och alla de andra pågarna är rara. Men en tös. Då är mitt liv komplett.

Känsla: Spänning.

Mål med scenen: Visa erfaren munterhet inför resten av papporna. In på förlossningssalen går jag inte!

Scen 3. Barnen

Roll 3.

Bertha Lundström, barnmorska, 48 år. År 1940.

Då: Jag flyttade in på Södra Skånes Sjuksköterskehem när jag var 17 år och började arbeta som sjukvårdbiträde samma år. Jag gick bredvid en översköterska som var sträng men lärde mig mycket. Att bli barnmorska var mitt sanna kall och jag har nu arbetat med detta i många år. Kanske har det med min mor Lydias bortgång i barnsäng att göra.

Nu: Min bror Thor och hans fru Anna ska bli föräldrar, jag ska göra mitt allra bästa för att det ska bli med lycklig utkomst. Ingen läkare finns att tillgå, han har säkert viktigare saker för sig.

Känsla: Trygghet.

Mål med scenen: Stort fokus på Anna. De andra födande kommer i skymundan. Modern Ingrid kommer föda fram ett friskt flickebarn men därefter avlida av hjärtstopp.

Scen 3. Barnen

Roll 4.

Blivande fader Karl-Erik Löwenhjelm, 32 år. År 1940.

Gift med Viola.

Då: Det var inte tal om att vi skulle vara förälskade eller välja varandra. Sönt växer fram så dom. Jag och Viola fick sommaren på oss på deras sommarställe i skärgården att fatta tycke för varandra. Vi tog promenader och målade akvareller. Pratade länge om våra intressen och resor vi varit med om.

Nu: Vi har gjort två barn och nu kommer det ut ett tredje. Tre barn är fullgott. Nu behöver jag inte göra henne gravid igen. Nu slipper jag röra vid henne på det sättet igen.

Känsla: Lättnad.

Mål med scenen: Föra trevliga samtal med de andra herrarna i väntrummet. Självklart går jag inte in på förlossningssalen. Det klarar kvinnorna bäst själva.

Scen 3. Barnen

Roll 5.

Thor Bergstrand, 45 år. År 1940.

Gift med Anna.

Då: Ensamheten var värst på våren, alla par som gick igenom parken och drack en kopp kaffe på konditoriet bredvid biblioteket. Varje vår kröktes min rygg lite mer, smärtan blev värre, mitt hår blev gråare, jag var den mest oälskade personen i Malmö. Så för ett år sedan gick hon in på biblioteket och fram till mig i disken och frågade efter Gösta Knutssons nyutkomna bok Pelle Svanslös.

Nu: Det blir ett barn! Jag ska få ett litet barn! Jag önskar att det blir en pojke. Eller en liten flicka. Eller en pojke. Eller en flicka. En att hålla av och älska. Min storasyster Bertha är barnmorska ska hjälpa oss.

Känsla: Som om bröstet skulle spricka.

Mål med scenen: Stötta min hustru Anna så gott jag kan, men jag skulle självklart aldrig gå in i förlossningssalen. Få hålla mitt barn.

Scen 3. Barnen

Roll 6.

Blivande moder Ingrid Svensson, 40 år. År 1940.

Gift med Frans.

Då: Vårt senaste barn, Ivar, kom som en raket. Samma kväll som det var en strålande kall vinternatt. Frans hann knappt parkera bilen och komma upp till väntrummet förrän jag stod där med vår åttonde son.

Nu: Vi lånade vår grannes bil och for till BB. Värkarna kändes annorlunda denna gång. Jag orkar knappt andas.

Känsla: Detta blir det sista jag gör. Min kropp slits sönder.

Mål med scenen: Jag kommer efter ca 10 minuter föda ut mitt nionde barn, en flicka, och därefter direkt avlida av hjärtstopp.

Scen 3. Barnen

Roll 7.

Hustrun Anna Bergstrand, 35 år. År 1940.

Gift med Thor.

Då: Jag bodde ännu hemma med min mor och min far. Jag hade gått ut skolan och arbetade nu timmar på den stora fabriken utanför staden som sydde upp persedlar åt armén. Där var bara kvinnor och de var alla så handlingskraftiga och starka, de pratade mycket politik och fick jag någon fråga höll jag bara med. Jag sydde och drömde mig bort. Min fantasi och jag har alltid varit de bästa vänner. Tillsammans håller vi den onda tiden vi lever i borta.

Nu: Jag var en vacker vitklädd brud. Och Thor gjorde mig till kvinna och snart även till moder. Vi lever i hans etta på Södervärn.

Känsla: Smärter i kroppen men lycka i bröstet. Trygghet och styrka.

Mål med scenen: Lyckligt föda fram ett friskt och fint barn.

Scen 3. Barnen

Roll 8.

Pirja, vårdbiträde, 18 år. År 1940.

Då Jag satt på ett tåg med min syster, vi färdades så långt så väldigt långt. Vi hade bara med oss matsäck, kläder och varsin skylt med våra namn och namnet på den plats vi skulle till. Det var nära att jag inte fick resa men mor ljög om min ålder och jag skickades iväg med min syster. Vi reste i så många dygn. Barn hoppade av på varje station. Men vi fick alltid bara stanna kvar, aldrig fick vi hoppa av. Tristess, oro och förvirring blandades med gråt. Tågets dunkande. Längre och längre bort från Finland.

Nu: Vårdbiträde på barnbördsavdelningen. Jag är för gammal för att gå i skolan, så jag måste arbeta. Jag baddar de födande kvinnornas pannor. Ger de blivande papporna kaffe. Jag har ibland fortfarande svårt för svenskan.

Känsla: Ömhet.

Mål med scenen: Göra mitt jobb och se till så att alla har det bra. Modern Ingrid kommer föda fram ett friskt flickebarn men därefter snabbt avlida av hjärtstopp. Ingen läkare finns att tillgå på avdelningen.

Scen 4. VALET

SL berättar för spelarna: Juli 1955, Stockholm. Familjen och några vänner är samlade till en stor middag hemma hos Gotthild och hennes livskamrat Adrianna. De bor i ett vackert stort hus. Dyr konst dekorerar väggarna från golv till tak och praktfulla blomsterarrangemang pryder borden. Här är svalt och skönt trots att Stockholm drabbats av en värmebölja som smälter asfalten. Det märks tydligt att Gotthild är en förmögen kvinna. Nu står alla i en ring i sällskapsrummet och Gotthild ska utbringa en välkomstskål.

.....

SL information: Gotthild kommer meddela sina anhöriga på festen om att hon kommer att ta sitt liv inom en snar framtid. Detta för att slippa det öde som hennes obotbara sjukdom kommer leda till.

Vid scenens början står alla i ring på golvet och Gotthild utbringar en välkomstskål.

Anknytning till grundstoryn: Gotthild väljer självmord som utgång vid sin livskris precis som hennes far gjorde.

Scenen bryts efter ca 25 minuter. Gotthild måste ha meddelat sina anhöriga om sitt beslut.

.....

Scen 4. Valet

Roll 1.

Signe Bergstrand, Gotthilds storsyster, 69 år. År 1955.

Då: Så många år jag rörde i grytan hemma i Hörja, det var gröt. Alltid gröt. Och jag avskydde vartenda varv med slevan. Men med åren lärde jag mig att inte bränna den.

Nu: De ringde igen från Husmodern och ville intervjua mig om min fantastiska karriär inom restaurangbranschen. Jag gav dem mina favoritrecept på småkakor i förra numret och de var tydligen väldigt populära. Jag får väl ställa upp på intervjun.

Känsla: Kärlek.

Mål med scenen: Servera Gotthilds familj och gäster en tre rätters meny som överträffar alla förväntningar.

Scen 4. Valet

Roll 2.

Vännen Adrianna Giocometti, 45 år. År 1955.

Då: Mamma slet i mig, slog mig över ryggen, skrek på mig. Jag var usel och vidrig. Hennes enda dotter förde skam över familjen. Håret hon drog av mig flög i tussar över rummet och jag grät och bad om nåd.

Nu: Det stora huset och den vackra trädgården. Hon tänker lämna allting. Mitt hjärta brister i mig. Varför ska alla kvinnor jag älskar såra mig så. Hon har min fullaste respekt för sitt beslut. En så stark kvinna som Gotthild ska inte tyna bort i plågor utan hon ska dö som hon levt. Stark och stolt. Hoppas bara att hennes familj inte ställer till problem för henne.

Känsla: Kärlek och sorg.

Mål med scenen: Stå vid Gotthilds sida i hennes beslut om att avsluta sitt liv.

Scen 4. Valet

Roll 3.

Personalchef Göran, 57 år. År 1955.

Då: Jag flyttade till Stockholm för att arbeta. Min son fick bo kvar hos min mor på gården. Genom ett charmerande sätt och ett noga observerande av hur firman sköttes fick jag till sist en bra ställning som personalchef för resebyråns Stockholmskontor.

Nu: Charterresorna till Mallorca har dragit in så mycket pengar. Stockholm lider under en svår värmebölja och dess invånare flyger mer än någonsin utomlands. För att slippa hettan. Vår nya resort var det jag som slöt avtalet med. Väldigt fördelaktigt. Men pengarna går rakt ner i Gotthild Bergstrands reda välfyllda fickor.

Känsla: Avundsjuka.

Mål med scenen: Få mer makt i firman. Varför inte som VD.

Scen 4. Valet

Roll 4.

Egenföretagare Gotthild Bergstrand, 62 år. År 1955.

Då: Det började med att jag arrangerade en bussresa till Italien för oss i hyreshuset. Resorna genom Europa ner till Liguriska havets stränder blev mer och mer populära. Jag startade min resebyrå 1951 samtidigt som vi i Sverige fick rätt till tre veckors semester. Min familj, min man och mina två barn fick klara sig själva.

Nu: Jag är mycket förmögen både emotionellt och ekonomiskt. Min livskamrat sedan många år, italienskan Adrianna och jag njuter av livet.

Känsla: Lugn

Mål med scenen: Min pankreascancer kommer döda mig. Det kommer gå långsamt och göra väldigt ont. Jag väljer därför att i morgon lämna Sverige tillsammans med Adrianna och i Italien ta mitt liv med hjälp av Cyanid. Det kommer att döda mig på några minuter. När vi har satt oss till bords och börjat äta Signes fantastiska mat kommer jag vid ett bra tillfälle att meddela mina närmaste om mitt beslut.

Scen 4. Valet

Roll 5.

Gotthilds före detta man Reidar, 63 år. År 1955.

Då: Gotthild och jag i parken med Doris och Egon. I fyra veckor hade vi planerat för denna dag och pratat med barnen om den. Allt var så vackert. Gotthild lekte med barnen och kysste mig flera gånger. Den dagen levde jag på i många år medan vår relation blev svalare och svalare och dog bort.

Nu: Jag är inte kär i henne men jag älskar henne. Min son och jag lever ihop. Jag hjälper honom i allt. Han är blind efter en svår infektion när han var barn.

Känsla: Saknad.

Mål med scenen: För att för några minuter få känslan av att det är Gotthild och jag igen.

Scen 4. Valet

Roll 6.

Gotthild och Reidars dotter Doris, 32 år. År 1955.

Då: Far kämpade så med oss. Han gav oss vår barndom inte mor. Vad jag minns av min mor var långa flygresor där hon satt och läste i böcker och broschyrer. Gjorde anteckningar. Vi ville mest leka på stränderna men det fick vi sällan. Vi satt istället i heta bussar för att upptäcka kulturen. Gotthild var min mor men inte min förälder.

Nu: Jag ville verkligen inte hit, jag vill inte sitta hos min mor och spela dotter. Men min man Knut lovade att stanna hemma med barnen och övertalade mig att ändå köra hit.

Känsla: Ivar! Är han här?! Mitt hjärta vill hoppa ur bröstet på mig.

Mål med scenen: Få röra vid Ivar så mycket jag kan

Scen 4. Valet

Roll 7.

Gotthild och Reidars son Bengt, 30 år. År 1955.

Då: Far hjälpte mig under de svåra åren. Han satt hos mig under min långa sjukdom, sjukdomen som gjorde mig blind. Han är fortfarande hos mig och sköter mig. Mor skötte sin firma och var mestadels på resa. Det är mig en stor sorg att vi inte fick träffas så mycket när vi var små. Jag försöker nu istället att bli en son till henne. Någon hon vill vara med.

Nu: Inbjudna till mor utan någon särskild högtid eller bemarkelsedag. Det är ovanligt. Jag bad pappa ta fram min nya kostym. Jag ville vara riktigt fin ikväll.

Känsla: Upprymdhet.

Mål med scenen: Få prata mycket med min mor.

Scen 4. Valet

Roll 8.

Medarbetare Ivar, 35 år. År 1955.

Då: Far lämnade mig hos min farmor för att fara till Stockholm och arbeta. Jag förstod att inget värdefullt fanns att hämta hos de gamla och små, att vara ung och frisk är det som är viktigt. Jag var knappt tjugo när jag själv kom till storstan. Pengar, makt och status. Det är det som räknas.

Nu: Jag måste få Doris att lämna sin man. Gifter jag mig med henne så blir jag till slut delägare i firman. Vilken känsla.

Känsla: Målmedvetenhet.

Mål med scenen: Få röra vid Doris så ofta jag kan. Kanske få kyssa henne i hemlighet.

Scen 5. STÖLDEN

SL berättar för spelarna: Det är år 1973. Ni befinner er på Kreditbanken på Norrmalmstorg i Stockholm. Sedan sex dagar har ni suttit inspärrade tillsammans med de två bankrånarna Clark och Janne. De har vars en K-pist. Clark och Janne kommunicerar genom telefon med polisens förhandlare kommissarie Bergstrand. Allt har varit lugnt men stämningen blir allt mer hätsk. Läget mer och mer desperat och hotfullt.

.....

SL information: Fångar och gisslantagare är med i scenen. Förhandlaren Lydia samt poliskonstapel Larsson håller till strax utanför "banken" så att spelarna kan prata med varandra i telefon. Gisslantagarna kommer inte ut ur banken under hela scenen. Dvs inga flyktbilar/rymningar osv är ok.

När scenen ska brytas signalera SL till Lydias spelare att gasen är redo att sättas på. När personerna i bankvalvet somnat bryts scenen.

.....

Scen 5. Stölden

Roll 1.

Kristin Enmark, 23 år. År 1973.

Då: Gunilla och Eva-Maj stod framför mig, de sa att om jag inte slängde ner Tjocka-Sivs böcker i ån så skulle de be sina brorsor spöa mig. Jag höll i böckerna. Tjocka-Siv grät och sa åt mig att sluta, att låta bli. Igår hade hon och jag lekt. Men idag, nu, nu slängde jag böckerna i ån. Två veckor senare fick jag sitta bredvid Gunilla på hennes kalas.

Nu: Polisen har stängt in oss ihop med rånarna i bankvalvet. De tvingar Janne och Clark att bli hotfulla och våldsamma. Hade bara polisen och den där förhandlaren gjort som Clark och Janne sagt så skulle vi vara fria nu.

Känsla: Förälskelse.

Mål med scenen: Somna när gasen släpps på.

Scen 5. Stölden

Roll 2.

Sven Säfström, 24 år. År 1973.

Då: Så jävla dumt, varför följde jag med Sonja hem för? Nu kommer hon bara börja om med sitt tjat om förhållande. Jag får smyga mig upp ur sängen och lämna lägenheten det tystaste jag kan. Hon får inte vakna, jag orkar inte ge henne löften jag inte vill hålla. Nu måste jag upp. Måste till jobbet, banken, börjar om 20 minuter. Tyst...

Nu: Polisen har stängt in oss ihop med rånarna i bankvalvet. Under dessa sex dagar har Clark och Janne hotat med att skjuta mig i benet, hänga oss och de har hotat med att spränga oss i luften. Låt mig bara komma hem. Jag vill hem till Sonja. Jag älskar henne!

Känsla: Hunger, oro.

Mål med scenen: Somna när gasen släpps på.

Scen 5. Stölden

Roll 3.

Birgitta Lundblad, 31 år. År 1973.

Då: Lisa ville knappt släppa mig i morse på dagis. Hon brukar inte vara så kinkig men just denna morgon fick jag slita mig loss för att inte komma försent till mitt arbete.

Nu: Sex dagar! De stjal timmar från mig och min dotter! Vad är pengar? Ingenting. Asen. Jag vill döda dem. Men jag vågar inte. Gör jag motstånd dödar de mig alldeles säkert.

Känsla: Kyla.

Mål med scenen: Somna när gasen släpps på.

Scen 5. Stölden

Roll 4.

Janne Olsson, 32 år. År 1973.

Då: Pliten sa åt mig att städa min toalett. Jag förstod att det var för att provocera. Han ville att jag skulle säga emot honom, som jag brukar när de hittar på uppgifter åt mig att göra. Jag tar ingen skit. Inte av plitar, inte av snuten, inte av någon. Men jag hade viktiga saker för mig idag. Jag kunde inte riskera min permission. Så jag städade toaletten.

Nu: Jävla skit, det var inte såhär det skulle bli. Instängda i ett bankvalv. Snuthelveten. Vi måste använda oss av gisslan. Vi måste hota med att skada dem. Vi behöver en bil. Vi behöver garanterad säkerhet ut ur landet.

Känsla: Stress.

Mål med scenen: Somna när gasen släpps på

Scen 5. Stölden

Roll 5.

Insatschef Larsson, 57 år. År 1973.

Då: Jag och Lydia arbetade ihop för första gången under en insats för två år sedan. Jag var nyinflyttad till Stockholm då och hade bara hört via kollegor vilken fantastisk förhandlare hon var. Hennes lugn och trygghet. Hur hon förhandlade med gisslantagarna med enorm kunskap och bestämdhet. Jag var så imponerad och fylldes av respekt för denna fantastiska kvinna.

Nu: I sex dagar har Lydia suttit i telefon med Olsson och Olofsson. Hon har knappt sovit. Idag kommer hon ge mig order om att vi ska slå på gasen.

Känsla: Respekt.

Mål med scenen: Lyda Lydias order

Scen 5. Stölden

Roll 6.

Svea Bergstrand, Syster till Lydia, 77 år. År 1973.

Då: Jag hade ätit en bra frukost på morgonen. Jag gav min lilla Snurre mat och tog fram 400g köttfärs ur frysen. Jag skulle till banken för att hämta ut pensionspengar och betala min hyra. Jag träffade min väninna Laura på pendeln och vi hade ett riktigt trevligt samtal på väg till Norrmalmstorg där jag gick av. Trappstegen upp till bankens entré var lite besvärliga för mina knän men det gick att ta sig in.

Nu: Suttit under dödshot i sex dagar. Min Snurre. Smärtan i kroppen är svår. Mina tabletter är kvar hemma.

Känsla: Trötthet, rädsla.

Mål med scenen: Somna när gasen släpps på

Scen 5. Stölden

Roll 7.

Clark Olofsson, 25 år. År 1973.

Då: Kniven var liten och sylvass. Jag hade köpt den i Singapore när vi lastade av där. Den låg så fint i handen. Nu tryckte den sig in under skägget på cykelhandlaren och hans pupiller blev till små prickar av skräck. Han av oss sin dagskassa. Flera hundra kronor rikare gick jag från butiken. Den där lilla kniven var den bästa investering jag gjort.

Nu: De har stängt in oss i bankvalvet! Vi måste sätta press på polisen jävligt hård press. Vi måste göra något med gisslan så att saker börjar röra på sig.

Känsla: Förbannad.

Mål med scenen: Somna när gasen släpps på

Scen 5. Stölden

Roll 8.

Kommissarie Lydia Bergstrand, förhandlare, 73 år. År 1973.

Då: Jag valde bort så mycket. Jag hade en kärlek en gång men det gick inte att kombinera med mitt arbete. Många människor har mig att tacka för sitt liv. Jag har varit med i alla gisslansituationer sedan 30-talet. Psykologer och utredare säger att det är något med mitt sätt att hantera desperationen och frustrationen hos förövarna.

Nu: Vi har varit här i sex dagar nu. Jag har sovit några timmar per dygn och jag har aldrig varit så fokuserad som jag är idag. Idag kommer jag gasa dem. De kommer somna. Jag kommer vinna.

Känsla: Fokuserat rus.

Mål med scenen: Hålla rånarna vid gott humör tills jag gett order om att släppa på gasen. Ca 15 minuter in i scenen.

Scen 6. DÖDEN

SL berättar för spelarna: Året är 1900 den 31 mars strax efter frukost. Er far kommer snart att säga åt er att gå med honom in i husets sovkammare. Och ni gör som han säger. I kammaren finns era sängar, ett par byråar. Ett bord. Och två stolar. På väggen hänger det lilla husets finaste tavla. Ett broderi i glas och ram.

Där står ett bibelord broderat i blått.

Ske i din vilje.

Ni barn älskar den.

.....

SL information: När scenen börjar förflyttar sig alla barnen och du som SL/fadern in i rummet.

SL är som i scen 1 bara där för att ge alla barn en imaginär sked med bröstsäft. Cyankalium med honung. Detta ges till vart och ett av barnen. SL/Fadern kan antingen gå runt till barnen eller kalla dem till sig ett och ett. Ge gärna giftet tillsammans med en kärleksfull handling som tex en smekning över kinden/håret på barnet.

Pappan Frans Oskar tar sedan själv gift och "försvinner" därefter från scenen. Svälj gärna resten av glaset i en svepande rörelse så att alla barnen tydligt ser detta.

I barnens roller står det om de sväljer den eller inte. Detta mål med scenen är ett fast mål som inte går att spela bort.

Scenen bryts efter 15 min eller när SL finner det lämpligt. De fyra barnen som dör ska hinna dö.

Är det något barn som lämnar rummet för att hämta hjälp går det bra. Men ingen hjälp kommer finnas tillgänglig.

När scenen är slut läser SL för barnen:

Dagen efter det ohyggliga giftmordet i Hörja kan man läsa i Hässleholms dagblad:

”Hjärtat sönderslites då man tänker på scenen därinne i rummet då den själssjuka fadern med förtvivlan i hjärtat räckt sina små det dödande giftet.

Näst minnet efter den älskade hustrun var barnen det käraste han hade i livet.

De som kände familjen upplyste att Bergstrand hyst de ömmaste känslor för sina många små och att dessa omfattade honom med den mest innerliga barnakärlek.

Den stackars mannen tyckte sig nog bäst visa dem sin kärlek genom att gå i döden med dem -en missriktad kärlek ja väl, men ändå kärlek.

Och dem som mycket älska skall mycket varda förlåtet.”

På väggen i sovrummet hänger ett broderi med orden Ske i din vilje.

.....

Scen 6. Döden

Roll 1.

Signe Bergstrand, 13 år. År 1900.

Då: Mor levde och hon luktade så gott. Som varm havregröt. Vi två pratade mycket. Jag var hennes stora flicka och hon älskade mig så mycket sa hon alltid.

Nu: Min gröt blir inte lika bra. Jag försöker verkligen. Det är som att om jag lyckas med den så blir allting bra igen. Men jag kan inte.

Känsla: Syskonkärlek.

Mål med scenen: Ta emot drickan men sväljer inte. Detta mål med scenen får inte spelas på något annat sätt.

Scen 6. Döden

Roll 2.

Johan Bergstrand, 12 år. År 1900.

Då: Pappa och jag sitter vid bordet och han lär mig om bokstäverna. Jag ser plötsligt en kväll mönstret. Jag kan sätta ihop dem och de blir plötsligt ord, och meningar. Det blir en hel berättelse om allt möjligt. Pappa tog in böcker från skolsalen och jag kunde läsa innan jag började i hans klass.

Nu: Jag har bara tre böcker kvar att läsa i skolans lilla bibliotek! Den jag läser nu är jättespännande och intressant. Jag vill inte börja arbeta men far säger att det är dags efter sommaren. Jag vill gå i skolan mer.

Känsla: Ansvar.

Mål med scenen: Dricka upp det som far ger mig att dricka. Detta mål med scenen får inte spelas på något annat sätt. Döden inträffar inom tre minuter.

Scen 6. Döden

Roll 3.

Bertha Bergstrand, 8 år. År 1900.

Då: Pappa var glad och hade en fin mustasch. Mamma hade en jättefin klänning som var blå och hennes hår såg ut precis som mitt. Hon hade en bebis i magen och den skulle komma ut mitt i natten trodde pappa. Det gjorde den också och pappa kom hem med bebisen. Bara de två.

Nu: Pappa har skägg i hela ansiktet och är bara tyst. Jag vill att allting ska vara som innan.

Känsla: Tankfull.

Mål med scenen: Ta emot drickan men sväljer inte. Detta mål med scenen får inte spelas på något annat sätt.

Scen 6. Döden

Roll 4.

Gotthild Bergstrand, 6 år. År 1900.

Då: Mamma och pappa tittade på när jag visade dom att jag kunde göra konster ute på vägen. De skrattade och mamma var tjock om magen. Det låg en ny bebis därinne. Mamma och pappa sa att jag kunde jobba på cirkus. Det ville jag inte. Jag ville bli sjöman. Då skrattade dom ännu mer.

Nu: Jag kan räkna, jag är duktig på det för min storebror Johan har lärt mig det. Jag kan räkna till 50.

Känsla: Syskonkärlek. Kunskapstörstande.

Mål med scenen: Dricka upp det som far ger mig att dricka. Detta mål med scenen får inte spelas på något annat sätt. Döden inträffar inom tre minuter.

Scen 6. Döden

Roll 5.

Thor Bergstrand, 5 år. År 1900.

Då: Mor levde och hon luktade så gott, som varm havregröt. Jag och mor sov bredvid varandra nästan varje natt. Jag drömde ofta oroligt. Men hon klappade på mitt huvud och sa att jag skulle sova. Då gjorde jag det.

Nu: Jag gråter varje natt. Jag saknar min mor så mycket. Hon är en ängel nu. Far tycker jag inte så mycket om.

Känsla Syskonkärlek. Ensamhet.

Mål med scenen. Dricka upp det som far ger mig att dricka. Detta mål med scenen får inte spelas på något annat sätt. Döden inträffar inom tre minuter.

Scen 6. Döden

Roll 6.

Svea Bergstrand, 4 år. År 1900.

Då: Satte mig under bordet och hittade en jättebra plats för Grisen och Skalis att vara på. De sov där. I morgon ska deras mamma komma hem igen. Hon är död men hon kommer i morgon.

Nu: Har dockan Ulla-Stina. Hon ska vara mamman nu. Greta kan få vara med om hon gör som jag säger

Känsla: Fantasifull, lekfull.

Mål med scenen: Ta emot drickan men sväljer inte. Detta mål med scenen får inte spelas på något annat sätt.

Scen 6. Döden

Roll 7.

Greta Bergstrand, 3 år. År 1900.

Då: Svea och jag lekte och hade roligt men plötsligt bara gick hon och tog med sig Ulla-Stina Docka. Jag skrek på henne och sa att det inte var rättvist för hon var min för idag skulle jag ha henne!

Nu: Svea är den dummaste jag vet.

Känsla: Ledsen och arg.

Mål med scenen: Ta emot drickan men sväljer inte. Detta mål med scenen får inte spelas på något annat sätt.

Scen 6. Döden

Roll 8.

Lydia Bergstrand, 6 månader. År 1900.

Då: Den mjuka famnen. Två stora glada ögon och en mun som ler och pratar med mig.

Nu: Jag känner ingen lukt av min trygghet.

Känsla: Ensam, rädd.

Mål med scenen: Dricka upp det som får mig att dricka. Detta mål med scenen får inte spelas på något annat sätt. Döden inträffar inom tre minuter.